

"طراح گرافیک و طراحی فرهنگ"

درایران صنعتی و پساصنعتی

دکتر زهرا رهبرنیا^{*}، آذین حسینی زاده^۲

^۱ استادیار گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران.

^۲ کارشناس ارشد ارتباط تصویری، دانشکده هنر، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران.

(تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۵/۲۷، تاریخ پذیرش نهایی: ۸۸/۱۰/۱۲)

چکیده:

فلسفه‌های فکری دوران مدرن و پست مدرن، بر تمامی وجوده زندگی هنرمندان تأثیر گذاشت، طراحان گرافیک نیز، تحت تأثیر این تفاوت نگرش در جامعه صنعتی و پساصنعتی قرار گرفته‌اند؛ همین طور تحول اساسی جایگاه هنرها ناشی از تغییر مشهود در ابزارها، شیوه‌ها و ... است. در این مقاله با مقایسه تطبیقی بین ارتباطات تصویری (گرافیک) مدرن و پست‌مدرن، تفاوت نگرش جامعه صنعتی و پساصنعتی بر وظایف طراح و نیز تأثیر این دو جامعه بر شیوه‌ها و نیز دستاوردهای طراحی گرافیک، بیان می‌شود. سپس با انتخاب مطالعه موردی بر عکاسی و به کارگیری فن آوری‌های مرتبط با ثبت تصویر، و نقش آن به عنوان نمونه‌ای از ابزار طراحان گرافیک در جامعه صنعتی و پساصنعتی، مورد توصیف، تحلیل و قضاؤت قرار می‌گیرد. یافته‌های تحقیق حاضر، حاکی از این است که وظایف طراح گرافیک، و نیز شیوه‌های طراحی و به کارگیری ثبت تصویر در جامعه صنعتی، با رویکردی شکل گرایانه بوده است؛ ولی دنیای جدید پساصنعتی با هنر جدید تعامل گر، گرافیک را منفک از ساحت‌های مکمل، قابل طرح نمی‌یابد. تنوع در اهداف ثبت تصویر و کارکردهای بیشتر عکاسی در گرافیک، حاکی از ضرورتی فرهنگی و نوین است؛ مقوله‌ای که وقوع آن در حیطه گسترش دانش‌های بین‌رشته‌ای، می‌تواند موجب حذف شکاف‌های عمیق موجود میان گراییش‌های علوم انسانی و هنری شود.

واژه‌های کلیدی:

طراح گرافیک، ارتباطات تصویری، جامعه صنعتی، جامعه پساصنعتی، عکاسی، طراحی فرهنگ.

* تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۳۵۸۰۱، نمبر: ۰۲۱-۸۸۰۳۵۸۰۱ .E-mail: z.rahbarnia@gmail.com

پی‌نوشت‌ها:

- ۱ نشانه نوشتاری.
- ۲ شکل قلم (حرف).
- ۳ .Poster
- ۴ .A. B. Tayler
- ۵ .Clyde Kluckhohn
- ۶ .William H. Kelly
- ۷ .Edward Spayer
- ۸ .Thomas Stearns Eliot
- ۹ .Ford
- ۱۰ .Paradigm
- ۱۱ .Graphic Design
- ۱۲ .William Addison
- ۱۳ .Ideology
- ۱۴ .Intuition
- ۱۵ .Roland Barthes
- ۱۶ .The Death of The Author
- ۱۷ .Anthropology
- ۱۸ .Human-center
- ۱۹ .Photomontage
- ۲۰ .Bauhaus
- ۲۱ .Photo ethnography

فهرست منابع:

باکاک، رابرت (۱۳۸۶)، صورت بندی‌های فرهنگی جامعه مدرن، مترجم: مهران مهاجر، آگه، تهران.

تاملینسون، جان (۱۳۸۱)، جهانی شدن و فرهنگ، مترجم: محسن حکیمی، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.

حسینی، سیدرضا (۱۳۸۶)، شناخت هنر گرافیک، مارلیک، تهران.

فاضلی، نعمت‌الله (۱۳۷۰)، مفهوم، اهمیت و کاربرد فرهنگ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.

نوذری، حسینعلی (۱۳۸۰)، پست‌مدرنیته و پست‌مدرنیسم: تعاریف، نظریه‌ها و کاربست‌ها، ترجمه و تدوین: حسینعلی نوذری، انتشارات نقش جهان، تهران.

----- (۱۳۸۰)، گرافیک ایران ۱ (ولین کتاب آثار برگزیده طراحان گرافیک ایران)، داروغ، تهران.

Aynsley, Jeremy(2001), A Century of Graphic Design, Octopus Publishing Group Ltd, London.

Bennett, Audrey(2006), Design Studies, Princeton Architectural press, New York.

Forlizzi, Jodi & lebbon, Cherie(Autumn 2002), From Formalism to Social Significance in Communication Design, Design Issues, Massachusetts Institute of Technology, Volume 18, Number 4.

Julier, Guy, Winter(2006), From Visual Culture to Design Culture, Design Issues, Massachusetts Institute of Technology, Volume 22, Number 1.

Saville, Muriel(2003), The Ethnography of Communication, Blackwell Publishing, London.

Twemlow, Alice(2006), What Is Graphic Design For?, RotoVision SA, Switzerland.